

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Opole, 16 kwietnia 2025 r.
FB.III.431.3.2025.JZ

**Pan
Artur Włodarczyk
Starosta Powiatu Namysłowskiego
Pl. Wolności 12 A
46-100 Namysłów**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Starostwo Powiatowe w Namysłowie, Pl. Wolności 12A, 46-100 Namysłów (dalej: Starostwo).
2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
3. Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanych w 2024 r. na działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
4. Rodzaj kontroli: problemowa.
5. Tryb kontroli: zwykły.
6. Termin kontroli: od 6 do 26 lutego 2025 r.
7. Skład zespołu kontrolnego:
 - Justyna Zatajska – Starszy Inspektor Wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,
8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
 - Konrad Gęsiarz – data objęcia stanowiska od 21 listopada 2018 r. do 4 stycznia 2024 r.
 - Andrzej Michta – data objęcia stanowiska od 4 stycznia 2024 r. do 7 maja 2024 r.
 - Jolanta Wilczyńska – data objęcia stanowiska od 7 maja 2024 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych w jednostce.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 190 z późn. zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w Starostwie pod poz. nr 2/2025 oraz Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie (dalej: Komenda Powiatowa) pod poz. 1/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z wykorzystaniem dotacji przekazanej w 2024 r. na działalność Komendy Powiatowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Starostwa w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną natomiast działalność Komendy Powiatowej ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej Starostwa było prawidłowe ewidencjonowanie otrzymanych i przekazanych środków dotacji oraz sporządzenie sprawozdań budżetowych w terminie wskazanym przepisami prawa.

Podstawą oceny pozytywnej Komendy Powiatowej było przede wszystkim dokonywanie wydatków w sposób oszczędny, wykorzystanie środków z rezerw celowych zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowe sporządzenie sprawozdań budżetowych. Natomiast stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- błędnego klasyfikowania wydatków,
- podpisanie umowy na okres przekraczający rok budżetowy,
- wykazanie danych w sprawozdaniach budżetowych niezgodnych z ewidencją księgową.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Państwowa Straż Pożarna została powołana jako zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt formacja, przeznaczona do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami. Zadania i zakres działania Komendy Powiatowej wynikają z treści ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁴.

Do podstawowych zadań jednostki należy m.in.:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń;
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych.

Komenda Powiatowa jest powiatową jednostką budżetową zakwalifikowaną do V kategorii komend Państwowej Straży Pożarnej. Terenem działania jednostki jest obszar powiatu namysłowskiego, a siedzibą miasto Namysłów. Kierowanie pracą, strukturę organizacyjną Komendy Powiatowej, zadania wspólne i zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych, wzory pieczęci i stempli, liczbę i rodzaj stanowisk służbowych w komórkach organizacyjnych określa regulamin organizacyjny ustalony Decyzją⁵ Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie (dalej: Komendant) i zatwierdzony Zarządzeniem⁶ przez Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Opolu (dalej: OKWPSP).

Koszty funkcjonowania Komendy Powiatowej na obszarze powiatu są pokrywane ze środków dotacji celowej budżetu państwa. Charakter prawno - finansowy jednostki

⁴ Dz. U. z 2024 r., poz. 127 oraz Dz. U. z 2024 r., poz. 1443 z późn. zm.

⁵ Decyzja nr 134/2022/POK Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie z dnia 13 czerwca 2022 r. roku w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie.

⁶ Zarządzenie Nr 26/2022WO Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie.

powoduje, że jej wydatki osobowe, rzeczowe i inwestycyjne obejmowane są planem wydatków budżetu powiatu.

Stan zatrudnienia w Komendzie Powiatowej na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił łącznie 56 etatów, z tego:

- 54 etaty w grupie funkcjonariuszy (w tym 2 wakaty),
- 1 etat w grupie członków korpusu służby cywilnej,
- 1 etat w grupie nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń.

(Akta kontroli str. 5)

Na podstawie analizy dokumentów organizacyjnych ustalono, że w badanym okresie pracą Komendy Powiatowej kierował:

- pan XXXXX - Komendant powołany 15 lipca 2017 r. Decyzją nr 1111.37.2017 OKWPSP, piastował stanowisko do 30 września 2024 r.
- pan XXXXX - pełniący obowiązki Komendanta na mocy Decyzji nr 1111.60.2024 OKWPSP w okresie od 1 października 2024 r. do 28 listopada 2024 r.,
- pan XXXXX - Komendant powołany 29 listopada 2024 r. Decyzją nr 1111.64.2024 OKWPSP piastujący stanowisko do nadal.

(Akta kontroli str. 6-11)

Całokształtem spraw budżetowo-finansowych, tj. prowadzeniem dokumentacji finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzaniem sprawozdawczości finansowej oraz planowaniem budżetu w okresie objętym kontrolą kierowała w roku 2024 pani XXXX, która w okresie:

- od 1 czerwca 2019 r. do 30 września 2024 r. była zatrudniona na stanowisku służbowym stażysta (do 30 września 2024 r.), Młodszy Technik (od 1 października 2020 r. do 31 maja 2022 r.), Technik (1 czerwca 2022 r. do 30 września 2024 r.) cały czas zajmując etat głównej księgowej,
- od 1 października 2024 r. została mianowana na stanowisko głównej księgowej.

(Akta kontroli str. 12-15)

Ustalono, że regulamin organizacyjny nie zawiera wskazania zadań należących do obowiązków Głównej księgowej a jedynie ogólnie dla sekcji finansów.

Kontrola wykazała, że Komendant odnośnie powierzenia obowiązków w zakresie gospodarki finansowej, o którym mowa art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydał:

- stażystce (Głównej księgowej) upoważnienie do dysponowania środkami, które nie zawiera pełnego zakresu wymienionego w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- Głównej księgowej powierzenie obowiązków zgodne z obowiązującymi przepisami.

W tej sprawie wyjaśnienie złożył Komendant, podając: (...) *Niepełne przywołanie zapisów art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w okresie wcześniejszym wynikało z błędnego przeświadczenia osób wystawiających upoważnienie.* (...)

(Akta kontroli str. 16-20)

2. Polityka rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą w Komendzie Powiatowej dokumentacja określająca politykę rachunkowości, wprowadzona Zarządzeniem nr 10/2021/PF Komendanta⁷, spełniała wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸.

Ponadto jednostka posiadała opracowaną Instrukcję obiegu dokumentów finansowo-księgowych wprowadzoną Zarządzeniem Komendanta⁹. Instrukcja określała zasady przekazywania dokumentów potwierdzających wykonanie operacji gospodarczej, rodzaje

⁷ Zarządzenie nr 10/2021/PF Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie Zasad (polityki) rachunkowości w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie.

⁸ Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.

⁹ Zarządzenie nr 1/2010 Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie obiegu i kontroli dokumentów finansowych w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie. Ostatnia zmiana 27 grudnia 2024 r.

sporządzanych dokumentów finansowych przez Komendę Powiatową oraz ich obieg oraz wymogi jakie muszą spełniać dowody księgowe przekazywane do sekcji finansów po ich merytorycznej weryfikacji.

W wyniku analizy ww. dokumentu stwierdzono, że w Instrukcji widnieje zapis, według którego dowody księgowe (m.in. faktury, listy płac) zatwierdza do wypłaty Komendant i Główny Księgowy. Przyjęty w jednostce tryb narusza zasadę rozdzielenia funkcji dysponenta środków publicznych od wykonawcy wydawanych przez niego dyspozycji. Do obowiązków głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych należy jedynie wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi. Natomiast, zatwierdzać dowody księgowe do wypłaty może jedynie kierownik jednostki (lub wyraźnie do tego upoważniony inny pracownik).

Wyjaśnienie złożył Komendant, podając: (...) *przyjęto błędne założenie, że zapis ten odzwierciedla faktycznie pełnioną rolę Głównego Księgowego w procesie realizacji operacji finansowych polegającą na nadzorze i realizacji operacji finansowych (...). Zapis ten odnosi się do obowiązku wstępnej kontroli operacji finansowych, którą Główny Księgowy przeprowadza pod kątem legalności, celowości i gospodarności. Natomiast zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, wyłączną kompetencję do ostatecznego zatwierdzania wydatków (...).*

(Akta kontroli str. 22-26, 21)

W Starostwie księgi rachunkowe prowadzone były za pomocą programu XXXXX, natomiast w Komendzie Powiatowej z wykorzystaniem programu XXXXX przyjętym do stosowania od 1 stycznia 2011 r.

Ustalono, że księgi rachunkowe jednostek są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urzędu księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona była z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

3. Plan finansowy.

Plan finansowy Komendy Powiatowej na rok 2024 w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziale 75411 Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej został ustalony w wysokości 6 959 098,00 zł na podstawie Uchwały Rady Powiatu Namysłowskiego Nr LIV/391/2023 z 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu powiatu na 2024 rok. Następnie w związku z ogłoszeniem w ustawie budżetowej ostatecznych kwot dotacji plan finansowy Komendy Powiatowej zwiększył się o 403 194,00 zł i wynosił 7 362 292,00 zł, który został zatwierdzony Uchwałą Zarządu Powiatu Namysłowskiego nr 210/803/2024 z 28 lutego 2024 r. w sprawie zmian budżetu w związku ze zmianą kwot dotacji w 2024 roku.

W trakcie roku dokonano 15 zmian planu jednostki na podstawie:

- decyzji Wojewody Opolskiego zwiększono wydatki o kwotę 65 000,00 zł,
- decyzji Ministra Finansów zwiększono wydatki o kwotę 219 245,00 zł, w tym z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 56 – 15 447,00 zł z przeznaczeniem na podniesienie uposażenia na stanowisku stażysta i wypłatę dodatku motywacyjnego, nagród, zapłatę za materiały i usługi oraz poz. 35 w wysokości 203 798,00 zł z przeznaczeniem na rekompensatę dla funkcjonariuszy za przedłużony czas służby, świadczenia na rzecz osób fizycznych i pokrycie kosztów funkcjonowania jednostki,
- uchwał Zarządu Powiatu Namysłowskiego na wniosek Komendanta dokonano przeniesienia kwot pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej (dot. wynagrodzeń),
- decyzji Zarządu Powiatu Namysłowskiego na wniosek Komendanta dokonano przeniesienia kwot pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej (dot. działalności statutowej poza wynagrodzeniami).

Ponadto ustalono, że Komendzie Powiatowej w związku z podpisaniem umowy darowizny¹⁰ zwiększono, na podstawie Uchwały nr XI/69/2024 Rady Powiatu Namysłowskiego¹¹ z 18 grudnia 2024 r., plan finansowy o kwotę 14 659,00 zł ze środków pochodzących z Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej (dalej: Fundusz Wsparcia). Darowizna przeznaczona była na dofinansowanie do zakupów w ramach Programu „Bezpieczne Orleża” Fundacji Orlen (fantom, kostka edukacyjna z logo, wykaz oznakowań ewakuacyjnych, tablica multimedialna, gazy testowe, czujka: dymu, gazu, tlenu węgla). Jednostka otrzymała środki w wyniku zawartej Umowy Nr IZM.273.182.2024 pomiędzy Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Opolu a Powiatem Namysłowskim w sprawie przekazania dotacji z Funduszu Wsparcia. Kontrola wykazała, że Komenda Powiatowa zwiększyła plan finansowy o ww. środki prowadzony na koncie 980 dla dotacji otrzymanej od Wojewody Opolskiego. Stwierdzono, że taki sposób prowadzenia ewidencji księgowej planu finansowego uniemożliwia prawidłowe sporządzenie sprawozdania budżetowego RB-50. Zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹², zkładowy plan kont powinien umożliwiać sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych oraz innych wymaganych przepisami sprawozdań. W związku z tym, aby wykazać prawidłowe dane dotyczące wykorzystania środków, zasadne jest prowadzenie ewidencji analitycznej z podziałem na źródła finansowania, co pozwoli na właściwe odzwierciedlenie operacji finansowych w sprawozdawczości.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Komendant, podając: (...) Kwota w wysokości 14.659,00 zł pochodzi z Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej. Są to środki (...) wpłacone na mieszczący się w Komendzie Wojewódzkiej PSP rachunek bankowy. (...) Zapłatę za faktury zaksięgowano na koncie 130. (...) w programie nie ma technicznych możliwości wyodrębnienia tych środków. Niemniej jednak podejmiemy działania zmierzające do ich wyselekcjonowania, wnioskując o osobny rachunek bankowy do wpłat pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia PSP.

(Akta kontroli str. 259-262, 258)

Ustalono, że zaplanowane i otrzymane środki zostały w całości wykorzystane przez Komendę Powiatową.

W związku z powyższym plan finansowy po zmianach jednostki na rok 2024 wynosił 7 661 196,00 zł, w tym 7 646 537,00 zł z budżetu Wojewody Opolskiego.

Roczny plan wydatków budżetowych wykonano w kwocie 7 661 193,61 zł (z tego 7 646 534,61 zł ze środków dotacji), co stanowi 99,99% planu po zmianach.

(Akta kontroli str. 27-29, 45-58)

Kontrola ewidencji księgowej konta 901-KS-75411-2110 Dot.na zad.adm.rząd.SPoż. oraz 223-01-KS Rozl.wyd.budż. KPPSP wykazała, że środki dotacji od Wojewody Opolskiego nie były na bieżąco przekazywane i w tych samych kwotach przez Starostwo do Komendy Powiatowej. Podając przyczynę Skarbnik Starostwa wskazała: *Starostwo Powiatowe w Namysłowie w roku 2024 przekazywało KP PSP transze otrzymane z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego każdorazowo po wcześniejszym telefonicznym zgłoszeniu zapotrzebowania na środki pieniężne.*

¹⁰ Umowa darowizny nr BO/2024/2 z 30.10.2024 r. pomiędzy Fundacją Orlen (Darczyńca) a KP PSP w Namysłowie (Obdarowany).

¹¹ Uchwała nr XI/69/2024 Rady Powiatu Namysłowskiego z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie zmian budżetu w związku z ze zmianą planu przychodów, dochodów i wydatków w 2024 roku.

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

Z informacji uzyskanych od pracowników Wydziału Finansowego wynika, iż decyzja o takim sposobie przekazywania środków podjęta była przez poprzedniego Skarbnika Powiatu Namysłowskiego.

Informujemy, że zostały wprowadzone zmiany w zakresie przekazywania środków pochodzących z dotacji. Środki pochodzące z dotacji przekazywane są KP PSP w całości każdorazowo po wpływie transzy dotacji na rachunek Starostwa Powiatowego

Ustalono, że opóźnienia nie wpłynęły na terminową realizację zadań przez Komendę Powiatową. Szczegółowe dane znajdują się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 30-43)

Ustalono, że w kontrolowanym okresie Komendant posiadał upoważnienie do dokonywania przeniesień w planie wydatków Komendy Powiatowej w 2024 r., z wyłączeniem zmian w planie wydatków na wynagrodzenia i pochodne do nich¹³ oraz do zaciągania zobowiązań¹⁴.

Opolski Urząd Wojewódzki przekazał w 2024 r. do Starostwa ogółem środki dotacji w wysokości 7 646 537,00 zł, z czego Komenda Powiatowa wykorzystała 7 646 534,61 zł. Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 2,39 zł jednostka zwróciła na rachunek Starostwa, 30 grudnia 2024 r. Natomiast Starostwo Powiatowe zwróciło ww. kwotę na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego 21 stycznia 2025 r.

(Akta kontroli str. 44)

Środki dotacji celowej otrzymane od Wojewody Opolskiego oraz przekazane do Komendy Powiatowej, zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej w Starostwie na kontach: 133-00; 901-KS-75411-211 Dotacje celowe na zadania administracji rządowej Straż Pożarna, 223-01-KS Rozliczenie wydatków budżetowych - KPPSP, 224-UW Urz. Woj. zwrot niewykorzystanej dotacji. Dokonane w trakcie roku zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wprowadzono w celu prawidłowej realizacji wydatków związanych z bieżącą działalnością jednostki. Zmiany w planie finansowym wydatków Komendy Powiatowej przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie na koncie 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych w Komendzie Powiatowej.

4. Rozliczenie środków otrzymanych z rezerwy celowej.

Ustalono, że Komendzie Powiatowej w roku 2024 przyznano środki z rezerwy celowej:

- a) poz. 56 w kwocie 15 447,00 zł z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie wydatków związanych z podniesieniem poziomu uposażeń w na stanowisku stażysta od 1 maja 2024 r. (§ 4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy, § 4060 Inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń oraz § 4180 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności),
- b) poz. 35 w łącznej wysokości 203 798,00 zł z przeznaczeniem na:
 - sfinansowanie wypłaty świadczenia motywacyjnego strażakom pełniącym służbę w komendach powiatowych – 3 798,00 zł (§ 4180),
 - uzupełnienie planu finansowego głównie w zakresie świadczeń na rzecz osób fizycznych, wydatków bieżących oraz pokrycie kosztów eksploatacji, napraw sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych, a także remontów

¹³ Uchwała nr 206/788/2024 Zarządu Powiatu Namysłowskiego z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie przekazania Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie uprawnień w zakresie dokonywania przeniesień w planie wydatków budżetowych w 2024 r.

¹⁴ Uchwała Nr 203/779/2024 Zarządu Powiatu Namysłowskiego z dnia 3 stycznia 2024 r. w sprawie upoważnienia Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie do zaciągania zobowiązań.

budynków – 200 000,00 zł (§§ 4180, 4260 Zakup energii, 4270 Zakup usług remontowych, 4280 Zakup usług zdrowotnych, 4300 Zakup usług pozostałych).

Z ewidencji księgowej kont zespołu 4 prowadzonych wg paragrafów oraz analityką do każdej rezerwy wynika, że jednostka poniosła koszty w łącznej wysokości 219 245,00 zł.

Szczegółowe rozliczenie otrzymanych i wydatkowanych środków z rezerw celowych budżetu państwa znajduje się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 59-64)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że Komenda Powiatowa ww. środki wykorzystała zgodnie z przeznaczeniem.

5. Informacja w zakresie wynagrodzenia.

Wydatki na wynagrodzenia (w §§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników, 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej, 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne, 4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy, 4060 Inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń, 4070 Dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy) wraz z pochodnymi (w §§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne, 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy) zrealizowano w kwocie 5 840 938,03 zł, co stanowiło 76,39 % wydatków poniesionych w 2024 r.

Na podstawie zestawienia sporządzonego przez jednostkę na potrzeby kontroli dot. wielkości poniesionych nakładów na wynagrodzenia ustalono, że w zakresie wynagrodzenia największe wydatki w kwocie ogółem 2 949 166,95 zł dotyczyły płacy zasadniczej, z tego dla funkcjonariuszy 2 841 220,51 zł.

(Akta kontroli str. 65)

Kontroli poddano prawidłowość ewidencjonowania i wypłacania wynagrodzenia m.in.: zasadniczego, dodatków (m.in. stażowego, funkcyjnego, za stopień, służbowego), nagród i dodatkowego wynagrodzenia rocznego 3 pracownikom (funkcjonariuszom) Komendy Powiatowej za cały 2024 r. W wyniku sprawdzenia dowodów księgowych na łączną kwotę 249 618,38 zł ustalono, że wymienione wynagrodzenie wykazane na listach płac było zgodne z kwotami:

- wynikającymi z kadrowych dowodów źródłowych,
- figurującymi na wyciągach bankowych (kwoty netto).

Listy płac zawierały adnotację o kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej.

Szczegółowe informacje dotyczące danych w zakresie wynagrodzeń znajdują się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 66-75)

6. Wydatki bieżące.

Kontrolę obejmującą realizację wydatków bieżących przeprowadzono na podstawie próby wydatków rzeczowych za marzec, lipiec, grudzień 2024 r. na łączną kwotę 2 201 899,29 zł (tj. 28,79 % wykonanych wydatków w badanym rozdziale) w następujących paragrafach:

- 3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom – 57 187,08 zł,
- 4010, 4020, 4050, 4060, 4110, 4120 – 1 475 745,65 zł,
- 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – 5 200,00 zł,
- 4180 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności – 326 247,68 zł,
- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 106 951,43 zł,
- 4260 Zakup energii – 49 516,72 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 126 578,06 zł,
- 4280 Zakup usług zdrowotnych – 7 149,00 zł,

- 4300 Zakup usług pozostałych – 42 271,39 zł,
- 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – 1 436,88 zł,
- 4410 Podróże służbowe krajowe – 194,95 zł,
- 4430 Różne opłaty i składki – 700,48 zł,
- 4480 Podatek od nieruchomości – 2 378,00 zł,
- 4510 Opłaty na rzecz budżetu państwa – 86,49 zł,
- 4710 Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający – 255,48 zł.

Prawidłowość wykonania wydatków w wybranych miesiącach, ustalono w oparciu o ewidencję oraz dowody księgowe m.in.: faktury, wyciągi bankowe oraz inną dokumentację będącą podstawą zapisu w księgach rachunkowych.

W ramach kontroli dowodów źródłowych opisujących operacje gospodarcze oraz dokonane na ich podstawie zapisy księgowe sprawdzono wydatki ujęte w analityce ewidencji księgowej konta 130 i ustalono, że zostały poniesione na:

- § 3070 wypłacenie m. in. uprawnionym pracownikom równoważników za brak lokalu mieszkalnego, dopłat pracownikom do urlopu;
- §§ 4010, 4020, 4050, 4050, 4110, 4120 wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników jednostki;
- § 4170 wypłatę wynagrodzenia z osobą, z którą podpisano umowę zlecenie dotyczącą sprzątania pomieszczeń Komendy Powiatowej. Wynagrodzenie wypłacono na podstawie stosownych dokumentów, potwierdzających wykonaną pracę, złożonych przez zleceniobiorcę, które zawierały kwoty zgodne z zawartą umową;
- § 4180 wypłatę funkcjonariuszom m.in. świadczeń za długoletnią służbę, odprawy w związku ze zwolnieniem ze służby, nagród, rekompensaty za czas służby przekraczający określoną normę;
- § 4210 zakup m.in.: materiałów administracyjno - biurowych (m.in. tonery, kalendarze, segregatory), paliwa, dostępu do licencji i programów, piły łańcuchowej, materiałów transportu, materiałów do konserwacji sprzętu medycznego, środków czystości. Nieprawidłowości dotyczące wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 6.1. niniejszego dokumentu;
- § 4260 zapłatę za energię elektryczną, wodę;
- § 4270 zapłatę za usługi: naprawa m.in. suszarki, nagrzewnicy, prądownicy, schodów wejściowych do jednostki, remont m.in. elewacji wspinalni, wymiana szyby w drzwiach;
- § 4280 badania okresowe 14 funkcjonariuszy na podstawie faktur otrzymywanych z dołączonym zestawieniem usług, wykonanych na podstawie skierowań wystawionych przez Komendę Powiatową;
- § 4300 opłatę m.in.: przesyłek i transportu, usług pocztowych, za usługę wsparcia technicznego dla systemu SWD-ST, za odprowadzanie ścieków, badania techniczne aut, obsługę prawną, usługi informatyczne, montaż zadaszenia, za kontrolę przewodów kominowych. Nieprawidłowości dotyczące wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 6.1. niniejszego dokumentu;
- § 4360 opłatę za internet, usługi telekomunikacyjne;
- § 4410 delegację związaną z dojazdem strażaka na szkolenie;
- § 4430 ubezpieczenie dwóch samochodów;
- § 4480 opłatę podatku od nieruchomości dokonywanej na podstawie deklaracji DN-1;
- § 4510 opłatę za trwały zarząd gruntami Skarbu Państwa dokonanej na podstawie Decyzji Starosty Namysłowskiego znak G-IV-KK-7012-17-2003 z 9 grudnia 2003 r. oraz znak G-IV-7012-9-2006 z 8 grudnia 2006 r.;
- § 4710 wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe finansowane przez Komendę Powiatową.

Lista umów zawartych przez Komendę Powiatową, na podstawie których ponoszono wydatki w jednostce znajduje się w aktach kontroli.

(Akta kontroli str. 76-79, 100-132, 227-230)

6.1. Nieprawidłowości stwierdzone w obszarze wydatków bieżących:

W wyniku sprawdzenia dowodów źródłowych dokumentujących wydatki poniesione w wybranych miesiącach ustalono następujące nieprawidłowości (pkt a, b) oraz uchybienie (pkt c):

- a) wydatki w łącznej kwocie 373,70 zł poniesione na podstawie 4 faktur ujęto do niewłaściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, mianowicie:
 - dowód księgowy o nr księgowym 599 dot. zakupu art. spożywczych na Wigilię pracowniczą na kwotę 27,06 zł zaksięgowano do § 4300 zamiast do § 4220;
 - dowód księgowy o nr księgowym 588 na kwotę 227,64 zł dot. zakupu art. spożywczych i serwetek na Wigilię pracowniczą zaksięgowano do § 4300 zamiast do § 4220 – kwotę 211,09 zł oraz § 4210 – 16,55 zł,
 - dowód księgowy o nr księgowym 520 na kwotę 110,00 zł dot. zakupu imiennej pieczątki dla Komendanta do § 4210 zamiast do § 4300,
 - dowód księgowy o nr księgowym 89 dot. transportu w kwocie 9,00 zł zaewidencjonowano w § 4210 zamiast w § 4300.

Powyższym działaniem naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁵.

Komendant w złożonym wyjaśnieniu podał, że przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika.

(Akta kontroli str. 80-93)

- b) podpisanie 9 lutego 2009 r. umowy nr 4134 na okres przekraczający rok budżetowy z firmą Vectra na abonament telewizyjny (płatność 15,28 zł/m-c) obowiązującej na czas nieokreślony zaciągając w ten sposób w 2024 r. zobowiązanie pieniężne w wysokości 183,36 zł powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki. Przyjęty tryb postępowania stanowi naruszenie art. 46 ustawy o finansach publicznych.

W złożonym wyjaśnieniu Komendant podał: *Podpisanie umowy (...) wynikało z potrzeby spełnienia oczekiwań załogi jednostki. Dostęp do telewizji stanowił element poprawy warunków socjalnych oraz umożliwiał śledzenie bieżących informacji istotnych z punktu widzenia realizacji zadań służbowych.*

Fakt zaciągnięcia zobowiązania na czas nieokreślony, które przekraczało kwoty wydatków określone w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki, wynikał najprawdopodobniej z braku świadomości ówczesnego kierownictwa Komendy (...) co do istnienia tego rodzaju ograniczenia i obowiązku wynikającego z przepisów ustawy o finansach publicznych.

W ocenie kontrolującej wydatki poniesione na podstawie ww. umowy są celowe, jednak zaciągnięcie przez kierownika jednostki zobowiązania z przekroczeniem roku budżetowego, nosi znamiona naruszenia art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁶ (dalej: ustawa ndfp), który wiąże odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z momentem powstania zobowiązania. Zaciągając zobowiązanie pieniężne, należy uwzględniać wysokość kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki traktując je jako

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.

¹⁶ Dz. U. z 2024 r., poz. 104.

nieprzekraczalne limity. Zaciągnięte przez jednostkę zobowiązania, poprzez zawarcie umów, powinny mieć każdorazowo pokrycie w planie wydatków.

W związku z faktem, iż moment powstania zobowiązania datowany jest na 9 lutego 2009 r., to na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy ndfp, karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych ustała, gdyż od czasu ich popełnienia upłynęły 3 lata.

(Akta kontroli str. 95-99)

- c) na dowodach księgowych znajduje się pieczętka z nieaktualnymi przepisami prawa, tj. o treści: Zamówienie zrealizowano na podstawie Art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych z dn. 29.01.2004 r.

Komendant złożył wyjaśnienie, podając: (...) *wynika to z błędu oraz przeoczenia przy (...) weryfikacji podstaw prawnych na pieczęciach stosowanych przez naszą Komendę.*

(Akta kontroli str. 89-90, 94)

Ustalono, że wydatki bieżące były celowe, zgodne z planem finansowym oraz zostały prawidłowo udokumentowane. Objęte kontrolą dowody księgowe zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Kontrola wykazała poprawność formalną i zgodność dowodów z zapisami księgowymi.

7. Zakupy do 130 000 zł oraz prawidłowość ich dokonywania.

Stwierdzono, że w Komendzie Powiatowej kwota wydatków poniesionych na zakupy nie obligowała jednostkę do stosowania zasad udzielania zamówień publicznych w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych¹⁷ (dalej: ustawa Pzp).

Badając prawidłowość gospodarowania środkami publicznymi ustalono, że w jednostce w 2024 roku podczas dokonywania zakupów poniżej ustawowych progów kwotowych, obowiązywały następujące dokumenty:

- Zarządzenie nr 20/2014/PT Komendanta¹⁸ w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania przez Komendę Powiatową PSP w Namysłowie zamówień o wartości nie przekraczającej kwoty wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro (akt obowiązywał do 10 października 2024 r.),
- Zarządzenie nr 7/2024/PT Komendanta¹⁹ w sprawie regulaminu udzielania przez Komendę Powiatową PSP w Namysłowie zamówień o wartości szacunkowej do 130 000 zł zawierającego procedury udzielania zamówień publicznych w następujących przedziałach:
 - zamówienia o wartości od 100,00 zł do 25 000,00 zł,
 - zamówienia o wartości przekraczającej 25 000,00 zł do 130 000,00 zł.

W wyniku analizy aktów prawnych ustalono, że przepisy nowej ustawy Pzp obowiązują od 1 stycznia 2021 roku, natomiast w Komendzie Powiatowej zmiana wewnętrznego uregulowania dokonywania zakupów nastąpiła dopiero w dniu 10 października 2024 r. Wyjaśnienie w tej kwestii złożył Komendant podając: *Przyczyną zmiany (...) dopiero 10 października 2024 r. jest fakt, iż z dniem 1 października 2024 r. pełnienie obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej zostało powierzone innemu funkcjonariuszowi. W ramach objęcia nadzoru dokonano weryfikacji aktualności dokumentacji, w wyniku której opracowano nowy dokument w oparciu o właściwą podstawę prawną. Prawdopodobną przyczyną braku wcześniejszej aktualizacji dokumentu był brak świadomości potrzeby*

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 oraz Dz. U. z 2024 r., poz. 1320.

¹⁸ Zarządzenie nr 20/2014/PT Komendanta Powiatowego PSP w Namysłowie z dnia 12 grudnia 2014 r.

¹⁹ Zarządzenie nr 7/2024/PT Komendanta Powiatowego PSP w Namysłowie z dnia 10 października 2024 r.

Ustalono, że zgodnie z zapisami § 4 Regulaminu przy zamówieniach o wartości od 100,00 zł do 25 000,00 zł:

- wybór najkorzystniejszej oferty poprzedza rozeznanie rynku przeprowadzone telefonicznie, pisemnie, drogą elektroniczną lub przy wykorzystaniu platformy zakupowej,
- dopuszcza się możliwość negocjacji dostępnych na rynku ofert lub ofert złożonych wskutek zapytania ofertowego,
- do udzielenia zamówienia nie jest wymagana forma pisemna,
- podstawą udokumentowania zamówienia jest odpowiedni opis osoby dokonującej zakup na fakturze lub rachunku.

Natomiast w przypadku zamówień, których wartość udzielania zamówień przekracza 25 000,00 zł do 130 000,00 zł uregulowano m.in., że:

- należy wystąpić z zapytaniem ofertowym do minimum 3 potencjalnych wykonawców/dostawców lub 2 w uzasadnionych przypadkach,
- rozeznanie rynku może być przeprowadzone pisemnie, drogą elektroniczną lub przy wykorzystaniu platformy zakupowej,
- cały proces wyboru oferty powinien być udokumentowany.

Ponadto Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowych został wprowadzony druk pn. Zapotrzebowanie zakupu służący do wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych. Dokument jest sporządzany przez osobę zgłaszającą zakup, akceptowany przez Główną księgową i zatwierdzany przez Komendanta lub jego zastępcę. Po otrzymaniu faktury stanowi on jej załącznik, która tylko wtedy podlega płatności.

Komendant złożył wyjaśnienie odnośnie przesłanek, jakimi kierowano się w jednostce podczas ustalania przedziałów kwotowych wskazanych w Regulaminie, podając: *Przy ustalaniu przedziałów kwotowych w procedurach wewnętrznych jednostki dotyczących udzielania zamówień o wartości szacunkowej do 130 000 zł kierowano się przede wszystkim przepisami ustawy (...) Prawo zamówień publicznych (...), a także zasadami racjonalnego i efektywnego gospodarowania środkami publicznymi. (...) Analiza wcześniejszych postępowań wykazała, że podział na kwoty do 25 000 zł i powyżej tej wartości jest najbardziej efektywny. Dla zamówień poniżej 25 000 zł często wystarczające jest rozeznanie rynku, natomiast powyżej tego progu wymagane są bardziej sformalizowane procedury zapewniające transparentność i konkurencyjność.*

(Akta kontroli str. 133)

Stosowanie przez Komendę Powiatową zapisów powyższych Zarządzeń oraz procedur zbadano na przykładzie wydatków bieżących na łączną kwotę 111 332,59 zł poniesionych na zakup:

- a) sprzętu elektronicznego na łączną kwotę 3 350,89 zł (§ 4210),
- b) usług remontowych w wysokości 107 981,70 zł (§ 4270).

Ad a)

Ustalono, że w ramach wydatkowanej kwoty zakupiono 3 zestawy mobilnego systemu alarmowania i powiadamiania w pojazdach ratowniczo – gaśniczych. W skład jednego kompletu wchodził: tablet i etui Lenovo, uchwyt i ładowarka samochodowa. W celu dokonania zakupu zastosowano procedurę od 100 zł do 25 000,00 zł. W zakresie sposobu dokonania wyboru dostawcy Komendant poinformował: *Rozeznanie rynku (...) zostało przeprowadzone przez kierownika sekcji kwatermistrzowsko-technicznej. Po wybraniu urządzenia spełniającego wymagane kryteria funkcjonalne i użytkowe dokonał on weryfikacji cen na stronach internetowych czterech największych sieci sklepów internetowych w Polsce, specjalizujących się w sprzedaży urządzeń RTV i AGD.*

W wyniku tego rozeznania stwierdzono, że w jednym ze sklepów dostępna była promocja cenowa na urządzenie Tablet LENOVO (...). W związku z tym dokonano zakupu w najkorzystniejszej ofercie, zapewniając tym samym optymalne wykorzystanie środków finansowych jednostki.

(Akta kontroli str. 135-139)

Do faktury dołączono zapotrzebowanie wraz z uzasadnieniem zakupu, akceptacją Główniej księgowej, że wydatek mieści się w planie finansowym, które było zatwierdzone przez kierownika jednostki.

Zakupione sprzęty wprowadzono na konto 013-10 pn. Pozostałe środki trwałe oraz wprowadzono do ewidencji ilościowo-wartościowej prowadzonej w formie elektronicznej w programie XXXXX.

Ad b)

Kontroli poddano usługę wykonania remontu elewacji drewnianej wieży wspinalni oraz głównego budynku Komendy, dla której zastosowano procedurę od 25 000,00 zł do 130 000,00 zł. Z notatki z przeprowadzonego wyboru ofert wynika, że na platformie zakupowej Open Nexus jednostka zaprosiła 5 firm do złożenia ofert, z których 3 przedstawiły propozycje cenowe usługi. Wybrano firmę XXXXX oferującą najniższą cenę 107 981,70 zł, z którą podpisano 6 listopada 2024 r. umowę nr PT.212.1.2024. Odbioru robót dokonano na podstawie protokołu podpisanego przez obie strony umowy, w którym nie zgłoszono zastrzeżeń. Do faktury otrzymanej od wykonawcy dołączono zapotrzebowanie wraz z uzasadnieniem zakupu, akceptacją Główniej księgowej, że wydatek mieści się w planie finansowym, które było zatwierdzone przez kierownika jednostki.

(Akta kontroli str. 140-149)

8. Gospodarka samochodowa.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Komendę Powiatową w zakresie prowadzenia gospodarki samochodowej obowiązywały następujące uregulowania:

- Zarządzenie nr 1 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie gospodarki transportowej w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej,
- opracowaną w formie pisemnej instrukcję w sprawie gospodarki transportowej wprowadzoną Zarządzeniem Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej²⁰.

Instrukcja ustala zasady i sposoby prowadzenia ewidencji pracy i rozliczania zużycia paliwa dla sprzętu transportowego eksploatowanego w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej województwa opolskiego. W celu wyliczenia wskaźnika zużycia paliwa w roku 2024 przyjęto średnioroczne zużycie paliwa w poprzednim roku rozliczeniowym (2023) dla danego sprzętu transportowego oraz silnikowego.

Na podstawie przygotowanego zestawienia²¹ przez pracownika Komendy Powiatowej ustalono, że jednostka w ciągu roku 2024 dysponowała 12 pojazdami samochodowymi oraz użytkowano 20 szt. innego sprzętu silnikowego.

(Akta kontroli str. 150-160)

Na potrzeby kontroli komórka merytoryczna sporządziła zestawienie²², z którego wynika, że Komenda Powiatowa w 2024 r. poniosła koszty związane z gospodarką transportową w kwocie ogółem 356 574,52 zł m.in. na:

- paliwo – 4 691,33 zł,
- naprawy – 4 740,27 zł,

²⁰ Zarządzenie nr 15/2021/WWT Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie gospodarki transportowej w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej województwa opolskiego.

²¹ Wykaz samochodów służbowych w KPPSP w 2024 r. oraz sprzętu silnikowego.

²² Koszty rodzajowe wg analitycznej ewidencji księgowej

- przeglądy techniczne – 196,00 zł,
- materiały pozostałe i inne – 10 684,54 zł,
- ubezpieczenia OC, AC, NW – 15 814,58 zł,
- koszty odpisów amortyzacyjnych – 320 447,80 zł.

(Akta kontroli str. 161-162)

Z informacji złożonej przez Komendanta wynika, że jednostka posiada na wyposażeniu 3 zbiorniki na paliwo ciekłe: 2 500 dm³, 1 000 dm³ i 1 000 dm³, w których magazynowane jest paliwo zakupione z funduszu pomocy w celu zapewnienia gotowości bojowej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, dochodów własnych oraz środków budżetowych. Pojazdy będące na wyposażeniu Komendy pobierają paliwo, odnotowując to w miesięcznym rozdzielniku prowadzonym przez sekcję kwatermistrzowsko – techniczną.

(Akta kontroli str. 163)

W zakresie prawidłowości prowadzenia okresowych kart pracy pojazdu stanowiących podstawę ewidencjonowania i rozliczania ilości zużytego paliwa i liczby przejechanych kilometrów, kontroli poddano miesięczne karty pracy pojazdu trzech samochodów wystawionych w IV kwartale 2024 r., a także faktury za paliwo wraz z załącznikami (wydanie zewnętrzne - WZ) dla pojazdów silnikowych, tj.:

1) MAN TGM18.320 nr OP 7449L

W okresowych kartach pracy pojazdu nr 106/10/24, nr 117/11/24, nr 129/12/24 rozliczono 566,51 litrów paliwa, co jest zgodne z rozdzielnikiem pobranego paliwa prowadzonym przez sekcję kwatermistrzowską oraz dokumentem WZ nr 151873/2024 stanowiącym załącznik do faktury dowód księgowy nr 602/FV/2024 i WZ nr 145873/2024 do dowodu księgowego nr 549/FV/2024.

Stwierdzono uchybienie w karcie drogowej:

- nr 106/10/24 wykazano, że łącznie przebyto odległość 573 km natomiast z podsumowania km wynika 569 km,
- 117/11/24 wykazano, że łącznie przebyto odległość 385 km natomiast z podsumowania km wynika 393 km.

W złożonym wyjaśnieniu Komendant podał: *Przyczyną wskazanych rozbieżności (...) były omyłki popełnione przez funkcjonariuszy sporządzających dokumentację. Błędy te wynikały z obciążenia psychofizycznego funkcjonariuszy, którzy w tym okresie brali udział w intensywnych działaniach ratowniczych. Wzmogona liczba interwencji oraz konieczność koncentracji na realizacji zadań operacyjnych mogły skutkować niedokładnościami w ewidencji przebiegu pojazdu.*

W celu minimalizacji takich rozbieżności w przyszłości zostaną podjęte działania mające na celu dodatkową weryfikację dokumentacji przed jej zatwierdzeniem.

(Akta kontroli str. 164-177)

2) MITSUBISHI OUTLANDER nr rej. ONA 08320

W okresowych kartach pracy pojazdu nr 102/10/24, nr 113/11/24, nr 125/12/24 rozliczono 312,07 litrów, co jest zgodne z rozdzielnikiem pobranego paliwa prowadzonym przez sekcję kwatermistrzowską oraz dokumentem WZ nr 151898/2024 stanowiącym załącznik do faktury dowód księgowy nr 602/FV/2024.

Stwierdzono uchybienie w karcie drogowej:

- 102/10/24 wykazano, że łącznie przebyto odległość 2143 km natomiast z podsumowania km wynika 1990 km,
- 102/10/24 nie rozpisano w dwóch dni przebytej trasy,
- 125/12/24 wykazano, że łącznie przebyto odległość 730 km natomiast z podsumowania km wynika 674 km.

Wyjaśnienie w zakresie stwierdzonych uchybień złożył Komendant, podając: *Przyczyną (...) były omyłki popełnione przez funkcjonariuszy wypełniających dokumentację. Błędy te wynikały z obciążenia psychofizycznego, jakie towarzyszyło im w związku z udziałem*

w działaniach ratowniczych. Natężenie obowiązków, presja czasu oraz konieczność skupienia się na realizacji zadań operacyjnych mogły wpłynąć na niedokładności w ewidencji tras i przebiegu pojazdu.

W celu wyeliminowania podobnych błędów w przyszłości zostaną podjęte działania mające na celu weryfikację dokumentacji przed jej zatwierdzeniem.

(Akta kontroli str. 178-184, 173,176-177)

3) MAN TGL 12.250 nr rej. ONA 5P31

W okresowych kartach pracy pojazdu nr 101/10/24, nr 112/11/24, nr 124/12/24 rozliczono 300,69 litrów, co jest zgodne z rozdzielnikiem pobranego paliwa prowadzonym przez sekcję kwatermistrzowską oraz dokumentem WZ nr 151873/2024 stanowiącym załącznik do faktury dowód księgowy nr 602/FV/2024.

(Akta kontroli str. 185)

Ponadto stwierdzono, że w jednostce został naruszony zapis § 47 Zarządzenia Komendanta Głównego dotyczący skrócenia okresu rozliczeniowego za grudzień 2024 r. Komenda Powiatowa wystawiła 20 grudnia 2024 r. okresowe karty pracy pojazdu na styczeń zamiast 27 grudnia 2024 r., tj. przekroczono termin wskazany w ww. Zarządzeniu o 7 dni. W złożonym wyjaśnieniu Komendant podał: (...) karty z miesiąca grudzień zostały zakończone 20 grudnia, w związku z planowanym zakupem paliwa na koniec roku kalendarzowego. (...) Zamówienie paliwa wiązało się z realizacją dostawy w ciągu min. 7 dni od daty zamówienia. Faktura wystawiana jest po dostawie paliwa do jednostki. W związku z tym konieczne było podjęcie w/w decyzji, aby rozliczyć dostawę do końca roku 2024. Dodatkowym utrudnieniem był brak obecności pracowników, którzy zajmują się gospodarką transportową z racji wypadających dni wolnych związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku.

(Akta kontroli str. 186-197)

9. Inwentaryzacja.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że tryb i zasady przeprowadzania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce uregulowane zostały w Instrukcji inwentaryzacyjnej zatwierdzonej przez Komendanta 10 czerwca 2014 r.²³ W roku 2024 zaplanowano do przeprowadzenia pełną inwentaryzację okresową.

Stwierdzono, że w Komendzie Powiatowej przeprowadzono roczną inwentaryzację na podstawie Zarządzenia Komendanta nr 9/2024/PF z 21 października 2024 r., zgodnie z którym powołano trzyosobową Komisję inwentaryzacyjną oraz wskazano składniki podlegające inwentaryzacji:

- 1) środki pieniężne, druki ścisłego zarachowania znajdujące się w kasie – spis z natury,
- 2) rachunki bankowe – uzgodnienie sald z bankami,
- 3) należności i zobowiązania podlegające uzgodnieniom – pisemne potwierdzenia,
- 4) pozostałe aktywa i pasywa – weryfikacja sald,
- 5) materiały objęte ewidencją ilościową – spis z natury,
- 6) sprzęt obcy użytkowany na podstawie umowy użyczenia – spis z natury,
- 7) pozostałe środki trwałe (konto 013) – spis z natury,
- 8) zapasy magazynowe – spis z natury.

(Akta kontroli str. 198)

Szczegółowej kontroli poddano inwentaryzację zapasów magazynowych.

Ustalono, że objęte spisem z natury składniki majątkowe zostały spisane na arkuszach spisu z natury od nr 1 do 3 liczba pozycji 110. Poza stanem rzeczywistym inwentaryzowanych składników w magazynie arkusze spisowe zawierały dane wymagane § 5 Instrukcji

²³ Zarządzenie nr 12/2014 Komendanta Powiatowego PSP w Namysławie z dnia 10 czerwca 2014 roku w sprawie Instrukcji inwentaryzacyjnej w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysławie.

inwentaryzacyjnej, tj. m. in.: imiona i nazwiska osób przeprowadzających spis z natury własnoręczne podpisy osób dokonujących spisu, nazwę i specyfikację przedmiotu. Po zakończeniu spisu komisja inwentaryzacyjna sporządziła Sprawozdanie z przebiegu spisu z natury, zgodnie z § 5 pkt 15 Instrukcji inwentaryzacyjnej oraz rozliczenie wyników inwentaryzacji i weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych w myśl § 10 pkt 4 przedmiotowego dokumentu.

W wyniku analizy przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości (pkt a, b, c) oraz uchybienie (pkt d).

- a) Inwentaryzacji poddano tylko paliwo w zbiornikach oraz kanistrze (benzyna PB do urządzeń), natomiast nie przeprowadzono spisu z natury paliwa znajdującego się w bakach pojazdów i urządzeń do czego zobowiązują zapisy pkt 41 przyjętej polityki rachunkowości oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Wyjaśnienie złożył Komendant, podając: (...) *wynikało z błędnego założenia, iż nie jest ona wymagana. Przyjęto analogiczne podejście do pojazdów tankowanych bezpośrednio z magazynu/zbiornika paliwa znajdującego się na terenie Komendy (...).*
(Akta kontroli str. 199-210)

- b) Sporządzenie spisu z natury zapasów magazynowych na podstawie arkuszy spisu z natury wydrukowanych z systemu komputerowego, co narusza § 5 pkt 9 i 10 Instrukcji inwentaryzacyjnej, tj. wpis do arkusza powinien nastąpić bezpośrednio po ustaleniu rzeczywistego stanu składnika majątku a wyniki spisu z natury rzeczowych składników majątku należy umieścić na arkuszach spisu z natury, które podpisują komisja i osoba materialnie odpowiedzialna. Komendant wyjaśnił: *Komisja nie była informowana o wielkości zapasów magazynowych wynikających z ewidencji. W trakcie prac wspomagała się jedynie systemem elektronicznym (arkuszem kalkulacyjnym) w celu przyspieszenia przebiegu spisu oraz zmniejszenia ryzyka błędów. Umożliwiło to również uporządkowanie zapisów przy jednoczesnym zachowaniu ich trwałej, czytelnej postaci. Dodatkowo zastosowanie systemu elektronicznego zapewniło:*
- *ustalenie osób dokonujących wprowadzania zmian,*
 - *ochronę danych źródłowych,*
 - *zapewnienie możliwości sprawdzenia poprawności, kompletności i integralności zapisów.*

(Akta kontroli str. 211-225, 210)

Należy podkreślić, że możliwość sporządzania dokumentów spisowych w formie elektronicznej powinna być uregulowana w Instrukcji inwentaryzacyjnej.

- c) Arkusz spisu z natury nie zawierał klauzuli wymaganej § 5 pkt 11 Instrukcji inwentaryzacyjnej, tj. pod ostatnią pozycją naniesioną na arkusz spisowy powinna być umieszczona treść: „Niniejszy arkusz zawiera pozycję od 1 do”. Natomiast pozostałe wolne pozycje arkusza powinny być skasowane. W złożonym wyjaśnieniu Komendant podał: *Brak (...) wynikał z osoby sporządzającej protokół. Był to błąd niezamierzony, który nie miał wpływu na rzetelność prowadzonej inwentaryzacji.*
(Akta kontroli str. 218-220,210)
- d) Na arkuszu spisu z natury wykazano w kolumnie nr 4 ilości niemożliwe do uzyskania np. poz. 4 buty wyjściowe: ilość 147,60 cena jednostkowa 1,00 zł, poz. 16 kanister: ilość 0,06 szt. cena 8,00 zł, poz. 23 krawat: ilość 18,45 cena 4,00 zł. W związku z tym Komendant wyjaśnił: *błąd (...) wynikał z omyłki podczas ręcznego wprowadzania danych spisu z natury do elektronicznego arkusza. Wartości te zostały błędnie wpisane do niewłaściwej kolumny, co spowodowało ich nieprawidłowe wykazanie w arkuszu. Był to błąd techniczny, który nie wpływał na rzeczywisty stan zapasów.*

(Akta kontroli str. 218, 210)

10. Zobowiązania niewymagalne.

Z ustaleń kontroli wynika, że na 31 grudnia 2024 r. zobowiązania niewymagalne w Komendzie Powiatowej wynosiły łącznie 440 734,80 zł. Poniższa tabela zawiera ich wykaz według poszczególnych paragrafów wydatków.

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Tytuł zobowiązania	Kwota zobowiązania w PLN
1	754	75411	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne członków korpusu	10 513,00
2			4070	Dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy	411 164,76
3			4110	Składki na ubezpieczenie społeczne pracownika cywilnego i KSC	1 884,98
4			4120	Składki na FP – pracownika i KSC	257,57
5			4180	Świadczenie motywacyjne	2 500,00
6			4260	Energia ciepła	13 789,77
7			4300	Odbiór odpadów, ścieki	507,79
8			4360	Abonament i transmisja danych	30,75
9			4710	Składki na PPK	86,18
OGÓŁEM					440 734,80

Ustalono, że zaciągnięte na koniec 2024 r. zobowiązania niewymagalne dotyczyły m.in. dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz kosztów bieżącego funkcjonowania Komendy Powiatowej.

W kontrolowanym okresie nie stwierdzono płacenia odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

(Akta kontroli str. 226)

11. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za 2024 r., tj.: Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

(Akta kontroli str. 231-257)

Na podstawie analizy dokumentów stwierdzono, że w Rb-50 za IV kwartał 2024 r. wykazano:

- plan finansowy w wysokości 7 646 537,00 zł, natomiast na koncie 980-10-754-75411 zaewidencjonowano kwotę 7 661 196,00 zł, tj. o 14 659,00 zł więcej,
- wykonanie wydatków w § 4210 w wysokości 168 147,39 zł, natomiast w ewidencji księgowej konta 130-10-754-75411-4210-01 jest kwota 182 806,39 zł, tj. o 14 659,00 zł więcej.

Powyższa sytuacja jest konsekwencją prowadzenia w niewłaściwy sposób ewidencji księgowej dla środków pochodzących z Funduszu Wsparcia, co zostało opisane w pkt II.3. niniejszego dokumentu. Wykazanie w sprawozdaniu kwot niezgodnych z ewidencją księgową narusza § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁴. W złożonym wyjaśnieniu Komendant podał: (...) *brak zgodności wynika z przyczyn technicznych programu finansowego Progran Finanse*

²⁴ Dz. U. z 2024 r., poz. 454.

Premium. Są to środki pozyskane przez naszą komendę na podstawie podpisanych umów/porozumień z darczyńcą, wpłacone na mieszczący się w Komendzie Wojewódzkiej PSP rachunek bankowy. (...) Niemniej jednak podejmiemy działania zmierzające do ich wyselekcjonowania, wnioskując o osobny rachunek bankowy do wpłat pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia PSP.

(Akta kontroli str. 258)

Wykazanie w sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej nosi znamiona naruszenia art. 18 pkt 2 ustawy ndfp.

Ustalono, że sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁵.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Powierzenie w niepełnym zakresie osobie wykonującej zadania Głównej księgowej obowiązków wynikających z ustawy o finansach publicznych. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów ówczesnego Komendanta, natomiast przyczyną naruszenie ustawy o finansach publicznych.
2. Prowadzenie ewidencji księgowej w sposób uniemożliwiający prawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-50. Przyczyną nieprawidłowości były ograniczenia techniczne programu księgowego oraz brak nadzoru Głównej księgowej, natomiast skutkiem naruszenie obowiązujących przepisów.
3. Ujmowanie wydatków do nieprawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika księgowości, natomiast skutkiem było naruszenie przepisów prawa oraz zniekształcenie danych w sprawozdaniu budżetowym.
4. Podpisanie umowy na okres przekraczający rok budżetowy. Przyczyną nieprawidłowości był brak wiedzy w tym zakresie. Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość byli: ówczesna Główna księgowa w zakresie dokonania wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym oraz Komendant w zakresie zawarcia umowy. Skutkiem nieprawidłowości było zaciągnięcie w 2024 r. zobowiązania pieniężnego w wysokości 183,36 zł powyżej kwoty wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki.
5. Wystawienie kart drogowych wcześniej niż umożliwiają to wewnętrzne przepisy. Przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika sekcji kwatermistrzowsko – technicznej, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowania wewnętrznego.
6. Przeprowadzenie inwentaryzacji paliwa tylko w zbiornikach oraz kanistrze (benzyna PB do urzędów) nie uwzględniając paliwa znajdującego się w bakach pojazdów i urzędów. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez Komendanta, natomiast skutkiem było naruszenie obowiązujących przepisów.
7. Sporządzenie spisu z natury zapasów magazynowych przy wykorzystaniu systemu elektronicznego (arkusza kalkulacyjnego). Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez kierownika jednostki, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowania wewnętrznego.
8. Arkusz spisu z natury nie zawierał klauzuli wymaganej zapisami Instrukcji inwentaryzacyjnej. Przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika sporządzającej

²⁵ Dz.U. z 2022 r., poz. 144 z późn.zm.

dokument oraz brak nadzoru Komendanta, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowania wewnętrznego.

- IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń.** Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.
- V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.**
1. Podjąć działania mające na celu zabezpieczenie przekazywania, wyznaczonemu przez kierownika jednostki, pracownikowi wszystkich obowiązków i odpowiedzialności wynikających z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
 2. Prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający prawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-50.
 3. Podjąć działania zmierzające do ujmowania wydatków do prawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej.
 4. Podjąć działania zmierzające do uregulowania zaciągniętego zobowiązania powyżej kwoty określonej w zatwierdzonym rocznym planie finansowym w wyniku zawarcia 1 umowy.
 5. Prowadzić karty drogowe zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami jednostki.
 6. Przeprowadzać inwentaryzację zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi i przepisami prawa.
- VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości.** Nie dotyczy.
- VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**
- VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.**

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.